

ЦИЈЕНА:

За Дрву Гору на годину 8 круна, на по године 4 круне.
 За Аустро-Угарску, Босну и Херцеговину на годину 12 кр. на по године 6 круна.
 За све остале земље годишње 20 франака у злату, на по године 10 франака у злату.
 Претплата се прима само у год. и полугодишњим роковима.
 Поједиња број 20 хелера.

ГЛАС ЦРНОГОРЦА

ЛИСТ ЗА ПОЛИТИКУ И КЊИЖЕВНОСТ

Претплата се шаље поштом у складу са општом и посебном администрацијом „Гласа Црногорца“ на Цетиње, а коме је наручије, г. Перу Рамада новићу, К. Ц. агенту у Котор.
 Дошени се шаљу Уредништву. Рукописи се не враћају.
 За огласе плаћа се: за сваку ријеч или за број од пет цифара по 4 хелера за први пут, а за сваки даљи пут по 2 хелера.

Власник: Државна Штампарија

Издаје суботом

Главни уредник: Милош Живковић

Дворске Вијести

— Његово Краљевско Височанство Књаз Господар са Њеним Височанством Књагињом Ксенијом вратио се из Никшића на Цетиње.

— Њихова Краљ. Височанства Књаз Нашљедник и Књагиња Милица вратили су се из Бара на Цетиње.

Азија навлачи европске рукавице

Краљ од Камбоџе ванредно се лијепо амизирао у Паризу, Паризлије још више с њиме. Једна фигура са црвеним испупченим дебелим уснама, тамно жутиим лицем, чекињавом косом, клаком, фракком и бијелим рукавицама осмјехивала се на безбрижне Паризлије, који необично воле, да гледају „езготичне краљеве“ обучене у европско одијело како их водају по париским улицама.

Азија навлачи европске рукавице — пише *Petit Parisien* — и сад можете да видите у европским салонима малог жућкастог Јапаница у сјајној униформи са сабљицом, која би могла да буде штапић наше дјече, или ћутљивог Кинеза који је под клак турио свој перчин и уочио се као каква фигура у паноптикуму. Европа експортира у Азију своје крпе. И ви мислите, да Азија облачи само европске крпе, продукте наших фабрика! Она још нешто више облачи: одијева се на име у крпе европске културе и цивилизације. Цијела Азија добија сада европску моду уставности и парламентаризма.

Пошто је западна Европа успјела да натура свој парламентаризам сјеверном словенском царству — продужава о истом питању бечки *Parlamentar* — дошао је ред на Азију. Међу Азијатима први су били малајско-монголски Јапаници, који су увели у својој земљи тобожњу уставност и парламентаризам. За њима пође Перзија управо на дан годишњице закључења мира у Портсмуту. Аријанци Ирана добише такође парламенат, у почетку доста скроман, у који имају приступа само свештеници и трговци, а сељаци не.

Колосална Кина послала је у Западну Европу нарочиту комисију, која је проучила уставне и парламентарне установе, па се прије мјесеца дана вратила кући. Прича се, да ће са тијем најприје отпочети јапански љубимац, вице-краљ Печилија, Јанчикај. А Турска? Абдул Хамид II. је 23. децембра 1876. дао Устав, сазвао је парламенат, и како га је тада распустио, није га више ни сазивао. Можда ће бити сазван у корист његовог четвртог сина, даровитог Бурханедин ефендије. Парламентарна и уставна турска империја одгурнула би од себе све грабљивце и слила би у целину велико османско царство. Европа даје примјер Азији. Азија ће тући Европу њеним сопственим оружјем.

И у самом Сијаму труде се јапански агенти, да обавијесте народ

да тражи устав, јер ће на тај начин, кад буде сам собом владао, најлакше отјерати Французе из Индо-Кине. Ујединиће се 850 милиона Азијата, наоружани Круповим и Крезовим топовима, брзометним пушкама и подводним лађама, а одушевљени и сједињени парламентарним режимом, те ће Европу окренути леђа.

Европске и амерканске посјеле у Азији захватио је уставни покрет. Азијска Русија бира своје народне представнике и шаље их у Думу. Американци су својим поданицима на Филипинима обећали устав и самоуправу. Иза њих неће моћи заостати ни Енглеска, која ће Индији морати дати Устав, јер међу 294 милиона Индијанаца живи само 300.000 Енглеца. Већ сад постоји савјет уз енглеског вице-краља у Индији. Два индијска покрајинска књаза ријешена су да даду својим покрајинама Устав, али енглеска влада оклијева. Благодарем јапанском примјеру, сви муслимани у Индији и Кини траже Устав и парламентарни режим. На њих се угледаше француска Индокина, холандски Борнео, Суматра, Јава.

Према томе, види се да Азијати, примају европско културно-политичко вјерују. Исток се облачи у западно руво откако се Бијели Цар драговољно одрекао од аутократских права. Свуда се јављају парламенти, и ако у почетку полутански, али се ипак јављају као пошљедица јапанске побједи. Двадесети вијек је вијек препорођаја Азије и истребљења Црнаца у Африци. Ми се томе ипак не радујемо — вели *Parlamentar* — јер ће се оријашка снага Азије, Америке и Африке ипак сломити над Европом, и пошто је Словенство прво на удару, оно ће највише платити; оно ће дати курсур за европске културне крпе.

ПОЛИТИЧКЕ ВИЈЕСТИ

Партијски односи у Русији. У Русији још све ври. Ништа није кристализовано. Сукобљавају се разна мишљења. Од Побједоносцева, који у слободи гледа развој, односно „препорођај Русије мирним путем и начином. Октобристе, који су у земљи јачи него у Москви, опирају се савезу са „обновљеницима“ с тога, што страхују, да би тада један дио њихових присташа приступио „странци правнога реда“, која од њих стоји још даље на десно, још је јаче конзервативна, ако не и реакционарна, док би се други дио њихов приближио „странци за народну слободу“ (кадетима). Пошто пак „обновљеници“ кокетују са „кадетима“, домишљају се октобристе, да би о изборима ови други оне прве могли искористити у правцу, да под њиховом фирмом (обновљеничком) протуре у нову думу што више слободоујних љевичарских елемената. Зато су октобристе противне тјешњем ортаклуку са обновљеницима и пристали би само на то, да уочи избора, и због ових, с њима учине савез.

Такозвани октобристе под Гучковим, који стоје на темељу познатог царског манифеста од октобра 1905., тражећи да се исти тачно а поступно оствари, они се устежу ући у савез са такозваним „обновљеницима“ под Хајденом, који хоће обнову, односно „препорођај Русије мирним путем и начином. Октобристе, који су у земљи јачи него у Москви, опирају се савезу са „обновљеницима“ с тога, што страхују, да би тада један дио њихових присташа приступио „странци правнога реда“, која од њих стоји још даље на десно, још је јаче конзервативна, ако не и реакционарна, док би се други дио њихов приближио „странци за народну слободу“ (кадетима). Пошто пак „обновљеници“ кокетују са „кадетима“, домишљају се октобристе, да би о изборима ови други оне прве могли искористити у правцу, да под њиховом фирмом (обновљеничком) протуре у нову думу што више слободоујних љевичарских елемената. Зато су октобристе противне тјешњем ортаклуку са обновљеницима и пристали би само на то, да уочи избора, и због ових, с њима учине савез.

Странка кадетска, или странка за народну слободу, имала је у пошљедње

вријеме у Москви и Петрограду конференције, у којима су судјеловали пређашњи посланици њени у думи, а осим ових још изасланици средишњих и губернијских одбора. Сложили се у три главне тачке, које ће послужити као водила у предстојећем раду око избора за нову думу. Ту траже: 1.) да се неодложно сазове народно представништво; 2.) да се садашња влада безусловно замијени одговорним министарством, које ће бити састављено од особа, које имају повјерење већине у думи и које ће преузети да остваре програм, који је изложен у адреси думе на царску пријестолу бесједу; 3.) да се без сваког даљег одлагања приступи аграрној реформи на основу присилне експроприације приватних великих посједа, у колико то ишту потребе сељака.

По расположај кадета карактеристично је, да је њихов орган „Рјеч“ у првом броју иза забране устао против Столипина с тим, да руски народ од његове владе нема шта очекивати. Ми, вели „Рјеч“, уопште не вјерујемо у чудеса и с тога не вјерујемо ни у способност владе, да ће она извршити грандијозну задаћу, коју је себи поставила. За све, који желе миран и успјешан развој садашње кризе, има само један излазак: да се чим прије обнови рад народног представништва, око чега треба да се саберу све способне радне снаге у народу.

У другом једном чланку доказује исти орган кадета, да је немогућ трајан савез те странке са „обновљеницима“ — странком мирне обнове — пошто ће ови, ма како лијеп на очи био њихов програм, у ствари самој и против своје воље морати послужити намјерама — реакције.

У Петрограду је ту неки дан држао збор уставно-демократске странке, на којем је било изасланика из преко 30 руских губернија. Тај збор изишо је расположење у народу. Потврдило се, што је предсједник думе о распусту исте рекао: да ће, на име, пошљедице те мјере касније избити, јер руски народ не реагира нагло, али тим одлучније. То се и сада потврдило. Збор је једнодушно потврдио држање посланика думе иза распуста њеног. Трговци по градовима суде, да се виборски манифест не може извести. Но сељаци мисле друкчије, и већ многе општине су ријешиле, да не плаћају никакву порезу и не дају војнике, а уједно да бојкотирају све државне ракицинице.

Збор је ријешило, да о предстојећим новим изборима за думу може бити сарадње само са странкама на љевци. Закључено је расаљати проглас присталицама, гдје ће им се као водила у раду за нову думу препоручити оне три тачке, које напријед споменусмо код кадетске странке.

По томе би ова странка хтјела радити само са странком радничком и социјално-демократском, а перхоресцира сарадњу са умјеренијим (конзервативним) елементима, што ће само реакцији користити.

При крају вриједи забиљежити мњење двојнице главнијих руских политичара и родољуба: конзервативца Стаховића и кадета и чувеног националног економског Карјејева. Први се изјавио прије, а пошљедњи иза атентата на Столипина. Стаховић је изјавио, да он сматра као немогућност обнову преговора између владе и либералних бивших посланика думе зарад улаза ових у кабинет Столипинов. Погрешка владина се не може поправити. Искључено је и да се Вите врати на владу. Он суди, да ће влада прије састанка думе извести неке реформе, па онда уступити мјесто влади из већине думине. Могућно је, да се дума састане и прије рока, који је у манифесту означен. Распуст думе осудио је Стаховић безусловно као велику и кобну погрешку.

Карјејев рекао је између осталог: Столипин је починио огромну погрешку тиме, што је распустио думу, и ја мислим, да су најновији догађаји само пошљедице тог распуста, исто као и узбуне војника у Свигоргу и Кронштату. Да се утишају страсти у народу, требало би думу чим прије сазвати. Атентат против Столипина сматра епизодом. Није лако ријешити, какве ће пошљедице отуд на-

стати гледе даљег развоја прилика. Напредне листове обједиће поново као сукривце у агентату, ма да они нијесу дали идеју о агентату, и ако су политику Столипинову с начелне стране најодлучније сузбијали.

Рат између Њемачке, Енглеске и Француске. француски ђенерал Бонал написао је у париском „Еклеру“ неколико чланака, у којима износи мишљење да је рат између Њемачке с једне и Француске и Енглеске с друге стране неизбјежан. Оригиналан као су Боналове мисли о односима француско-енглеским. Он вели, да је савез између њих немогућ, пошто им интереси нијесу истоветни. Једини је такмац Енглеске Њемачка, чији су трговачки бродови преплавили сва свијетска мора, а њена индустрија озбиљно конкурише енглеској! Енглеској је много стало до тога да Њемачку осами. Француска дипломатија као да је пала у енглеску клопку. Њемачка вјерује, да је енглеско-француском савезу што се тиче Марока био једини задатак, да савезнице Њемачку осаме.

Пошто су Руси потучени код Мукдена — продужава Бонал — Њемачка је увидјела, да јој са сјевера не пријети никаква опасност. Зато се она јавља у Тангеру преко Цара Виљема II. у намјери да изазове рат са Француском. Од једном се иза леђа Француске јавља Енглеска. Њемачка није могла на ино но да одступи и да своје одступање маскира конференцијом у Алжезиру. Данас Њемачка не може ративати с Енглеском, јер ова, као господар мора, брзо може да уништи њемачку трговину. Енглези добро знају, да се Њемачка за сада с њима не може мјерити. Али, зато енглеска дипломатија чека згодан час, па да отпочне јавно непријатељство. Енглеска због тога тукта Француску, која је жељна мира, јер предвиђа, да би јој Француска у случају нужде вратила Елсас и Лотарингију, само да би у Француској нашла пријатеља. С тога ће Енглеска да отпочне рат са Њемачком само онда, кад се закрене Француска и Њемачка, па да се она користи њиховим сукобом.

КЊИЖЕВНОСТ, УМЈЕТНОСТ, ПРОСВЈЕТА

(† **Ђенерал Јован Белимарковић.**) На Велику Госпоју преминуо је у Врњачкој Бањи у својој вили стари ратник српски, ђенерал Јован Белимарковић, бив. краљевски намјесник. Покојни Белимарковић био је прави српски витез, риједак ратник и војник, који је на бојном пољу стекао заслуга за свој народ. Кад је букнуо рат између наше отаџбине и Турске, тадашња српска влада послала је Белимарковића у наш главни став. Славне битке на Вучјем Долу, гдје су Црногорци под предвођењем свога Господара извојевали сјајну побједу, био је свједок и ђенерал Белимарковић. У својој ужој отаџбини покојник се прославио као добар ратник. Његова војска, којом је он командовао, освојила је Ниш, Лесковац и Врање. Новоослобођени крајеви Србије дугују Белимарковићу вјечиту благодарност.

Нека је овоме славном српском ђенералу вјечита успомена у српском народу!

(**О напретку наше просвјете.**) Дописник новосадског „Браника“ о напретку просвјете у Црној Гори овако пише:

Што жељесмо, то и дочекасмо. О оном, што смо жељели, и говорили смо у једном од зимских бројева „Браника“ — говорили смо о нашој просвјети. Жељели смо, да Висока Влада буде наклонена већ постојећој нижој гимназији и да почетком ове школске године образује Велику Гимназију. Жељели смо, да се до сад жалосно стање наших учитеља побољша, како би и они почели својски образовати црногорску младеж, не обзирујући се на до сад тешке материјалне околности. Једном ријечи жељели смо, да се обрати што већа пажња на нашу просвјету, која је до сад код нас у неколико рамала.

Прочитавши „Уставност“ и „Глас Црногорца“, а и из другог извора тек сам сада позитивно дознао, да ће се ове године отворити Велика

Гимназија. Сад ће црногорска младеж добити мало више образовања, те ће то учинити, да Црногорац ступи у ред образованих народа. Он је и до сада могао то добити изван своје отаџбине, али његове слабе околности нијесу му допуштале ни да се, као што треба, код своје куће храни, а камо-ли да иде у иностранство на науку. То му више није потреба, јер ће сад моћи готово код своје куће, у својој отаџбини, а у духу свога народа да се образује. Сад му се дала могућност, добивши веће образовање, да што већа допринесе користи својој отаџбини, а за ово образовање треба да остане довековно вјеран и одан свом Витешком Господару и Високој Влади, који су му израдили, да се без великог трошка код своје куће свестрано образује.

Једино зар стоји до црногорског подмлатка, да докаже, да се није узалудно отворила Велика Гимназија, да докаже, да, као што се Црногорац могао показати на бојном пољу, то исто може постигнути и на просвјетном пољу, а о томе смо се већ могли увјерити из досадашња четири разреда гимназије, јер Црногорац воли учити и научити, он је надарен духом за науком, као икакав народ.

Осим тога осјећам се веома радостан, што могу већ за стално држати, да ће се по ријешену Просвјетног Сабијета побољшати материјално стање наших учитеља, јер заиста човек, налазећи се у досадашњим њиховијем околности, тешко би могао што свјесно радити, а како ће и да ради до сад један учитељ, кад му усред његовог предавања дође на ум његово жалосно стање, а надвладају га мисли, како ће исхранити своју дјену, ако их има, па и себе самога. У таквијем приликама учитељи се не могу својски узети, да им подручна дјела добију што веће образовање, али сад, кад се и њихово стање поправи, савијем ће друкчије бити. Они ће пријонити свом снагом и умом, да покажу, да заиста до сад нијесу ништа могли радити крај таквога живљења.

Па ево и трећег доказа, да је Висока Влада обратила пажњу на нашу просвјету. Ове године отварају се 11 основнијех школа, односно биле су већ отворене, али су биле већином општинске и народ је плаћао учитеље, тек само, да своју дјену образују крај своје куће. Сад су те школе државне, што нам даје доказ, да су се већ једном побринули и за народно богатство и за народну просвјету. А осим свега тога тецајем ове школске године отворене су многе стипендије за све стручне школе, а и то нас весели, јер ево видимо, да се је Висока Влада побринула, да у својој држави има своје стручњаке, научне и образоване људе.

Просвјета је нужна народу, као што му је и сам живот потребан, с тога, да бисмо и ми једном крокнели у томе правцу, морамо живо и неуморно радити око просвјете, као око најглавнијег стожера народног благостања и његовог напретка. Ми то знамо, па ево постепено и кренусмо тијем правцем, па с тога и радоснијем срцем узвикујемо: „У добри час!“

(Историја српске књижевности). Дјело је саставио проф. Јован Грчић, друго поправљено и допуњено издање са 160 слика наших знаменитих књижевника. Дјело има до 24 штампана табака или 380 страна — у врло финој изради —

ЛИСТАК

Један руски сликар

Неоспорно велики, а по некима уопште и највећи, руски сликар, Илија Јевимовић Рјепин родио се 1844. године у једном малом мјесту харковске губерније. Већ за првих дјечјих година Илија се одликовао мирном нарављу: слабо се играше са дјецом коња и битака, већ се више забављао у друштву своје двије сестре и њихових другарица, којима је цртао различите слике и од воска правив мање статуе и друге подобе. Родитељи су му били сиромашнога стања, а кад му отац умрије врло рано, остаде му мајка са ситном дјецом у великој биједи. Осим првога учења код мајке, учитељице, и једног ђакона, Илија је до своје тринаесте године учио још и цртачко топографску школу. А кад се та школа затвори, он остаде да се сам за се брине. Већ тако рано изиђе на глас у свом селу и у околини као вјешт сликар ликови и икона. Чак је добијао из доста удаљених села поруке, па је ишао тамо ради примања послова. Али и ако је на тај начин заслужио новаца за себе и за мајку и сестре, ипак ни тренутка не бјеше у њему успаван умјетнички позив.

цијена 4 круне, а у врло фином и укусном повезу 5 круна. Издавачка књижевница Браће Поповића у Новом Саду издаје то дјело и попраћа га овим позивом:

У свију образовних народа наћи ћемо, да се велика пажња обраћа не само томе, да сав народ сазна за дјела дјела јуначких предака на бојном пољу у одбрани народног опстанка и народне слободе, него и томе, да позна дјела и рад оних, који су га, радећи на пољу књиже и просвјете, дигли и унапредили. Народна књижевност је један од најмоћнијих просвјетних чинилаца, она је обилежје висине културе у појединих народа. Који народ нема своје народне књижевности, који се не може подићи великим бројем умних радника књижевника, тај је заостао у просвјети за осталима, тај се не може рачунати у праве просвјетне народе.

Наш српски народ, који је баш у политичком свом животу претурно преко главе, што готово никоји народ на свијету, сретан је ипак, што може красну народну књижевност назвати својом. Народ, који су просвјетљивали и учили и настављали један Свети Сава, један Доситеј, један Вук Караџић, народ, који као ниједан други на овој земљи, има своје народно бесцјен-благо, своје народне умотворине; народ, за чију се просвјету и за чију се умни напредак својски бринули и још данас брину толики и толики умници, кога су у тешким данима соколили и тјешили толики велики богодани пјесници — тај народ с поносом и образом смије погледати у очи цијелом образованом свијету у увјерењу, да је и он, што се тиче књиже и књижевности, први међу првима те да нема разлога ни најмање да се снєбива и повлачи испред осталих народа.

Па како онда данашњи нараштај српски да не хаје и да не мари за своју народну књижевност? Како да не зажели да дозна, како се та књижевност развила, док је достигла садашњи високи свој степен? Ми држимо, да је нашем народу, ако жели да очува свој народни карактер, прије свега пријеко потребно, да разбира за своју књижевност па да из ње црпе и поноса, што је стао у ред просвјетних народа, и утјехе за препаћене јаде и наде на све већи и већи просвјетни напредак. Ко не зна своју књижевност, тај се заман гради образованим и ученим ушледе тога, што је много читао из страних књижевности. Своја рођена књижевност треба сваком да буде темељ, на којем ће моћи назидати своје образовање.

Да је и нама Србима таква књига добродошла, види се и по томе, што је Историја Српске Књижевности, коју је саставио проф. Јован Грчић, за сразмјерно кратко вријеме — ни пуне три године — била разграбљена. То је нас испунило увјерењем, да ћемо попунити живу потребу и свом народу учинити лијепој услугу, ако се латимо те то дјело, које је наишло у српском народу на такав одзив, поново издамо, украсивши га и опремивши онако, како је достојно самога узвишеног предмета, о којем се бави та књига. Врло радо, управо с одушевљењем смо прихватили прилику, да и опет дадемо нашем народу потребан и добар уџбеник. Из ове књиге како ју је саставио проф. Јован Грчић, научиће наш народ, и старо и младо, и школски нараштај, и људи сваког стајежа и ривета, шта је у нас рађено и урађено кроз вјекове на народној књижевности, познаће заслужнике, који су сав свој умни капи-

и та му се жеља испуни.

Новембра 1. године 1863. ступи Рјепин први пут у просторије сликарске школе „Друштва за поспјешавање умјетника“ у Петрограду. То је био најсвјетлији дан у животу његову, и он је тај дан сваке године узимао за славу. А већ после неколико мјесеци постао је слушалац Академије Умјетности.

То бијашу важни дани за историју рускога развитка уопште. Тада се спровођаху идеје Цара Ослободиоца Александра II. па се поред осталога и умјетнички свијет окрете народу у тежњи да га проучи и да га умјетношћу култивише. И Рјепин сада поче грабити да накнади пропуштено вријеме: он доби сва четири сребрна одличја, маши се мале златне медаље — па и њу доби. Сад је имао права такмичити се за велику златну медаљу и за умјетничко путовање у Европу. И он, без по муке, доби велику златну медаљу и све бенџиније које отуда проистичу. Али он не потрча одмах у Европу. Још рађаше, још се спремаше да као свршени умјетник походи сликарска свјетила европска како би их боље процијенити могао. А прије свега прегну да се са животом народним и сам још боље упозна. И тек се тада крете на путовање ван границе.

Тада је походио Минхен, Млетке, Рим, флоренцију, Неапол, а најдуже је времена провео у Паризу. Није му могла

тал и сав свој мар уложили у рад на просвјетљавању свога народа, видеће им ликове и утубити их, да му вазда остану у најљепшој успомени.

Увјерени смо, да смо овим својим најновијим издањем угодили српском свијету и подмирили велику његову потребу, те се уздамо, да ће нам српски свијет куповањем ове корисне и потребне књиге накнадити трошкове, које смо у њу уложили.

ДОМАЋЕ ВЈЕСТИ

(Господарево саучешће.) Његово Краљевско Височанство Књаз Господар благоволио је из Никшића телеграфским путем изјавити саучешће у жалости због смрти Ђенерала Јована Белимарковића, бив. краљевског намјесника, који је умро у Врњачкој Бањи у Србији. Саучешће је изјављено преко сина покојниковог, г. Милоша Белимарковића.

(Вратили се на Цетиње.) Г. Лазар Мијушковић, предсједник министарства и министар иностраних дјела, г. Андрија Радовић, министар финансија и грађевина, и г. Ј. Гојнић, министар унутрашњих дјела, вратили су се из унутрашњости на Цетиње.

(Вратио се из Софије.) Г. Саво П. Вулегић, предсједник цетињске општине, вратио се из Софије са другог конгреса југословенских књижевника и новинара. Г. Вулегић као заслужнику наше отаџбине на томе конгресу указивана је од браће Бугара и осталих учесника на конгресу најљепша пажња.

(Чешки соколови на Цетињу.) Јуче по подне у нашој пријестоници осјетило се живље кретање. Свако се спремао, да дочека драге госте наше пријестоничке, чешке соколове, који су били у Загребу на свесловенском соколском слету и отуда се одлучили да посјете и Црну Гору.

Предсједник цетињске општине г. Саво Вулегић, упутио је у име општине на грађанство пријестоничко јуче по подне овај проглас:

„Браћо Цетињани,

Данас пред вече стижу у нашу пријестоницу наши гости, чешки соколови, са неколико депутата Хрвата и Словенаца. Љубав, братска љубав, која не зна за препоне, која не познаје сметње, доводи нашу браћу к нама, гони их браћи њиховој, упућује их нашој ужој отаџбини, коју они толико цијене, коју узносе свугдје и свакад, долазе да виде браћу Црногорце да их притисну на братске словенске груди... Срећа и част је то за Црну Гору а особито за Цетиње, њену пријестоницу и цетињско грађанство, које ову братску походу треба да прими к срцу и да о том даде видљиве знаке како при самом доласку гостију, тако и за све вријеме њихова боравка на Цетињу, што ће Цетињани нема сумње и учинити, као што су свакад и ако у то увјерен налазимо за потребно, обзанаујући долазак гостију, овјем апеловати на пријестоничко грађанство:

да данас око четири и по сата по подне листом изиђе у сусрет на сјеверни улаз у нашу варош, окитивши претходно своје домове барјацима;

да сви Цетињани без разлике као домаћини буду гостима на услузи док

европска умјетност сада инпоновати тако да га она својим идејама претрпа. Разумије се да је ипак у њој нашао за себе и доста поуке, те се на тај начин разумно усавршавао. У Паризу је чак нашао идеја за своје самоникло стварање.

Да напоменемо неколико слика његових.

Своје учење у школи Рјепин је завршио сликом „Васкрс Јанрове кћери“, када је добио назив првокласнога умјетника руског.

Још прије путовања преко границе прославио се својом сликом „Бурлаци“, гдје су приказани мученици који вуку товарне лађе уз Волгу. Већ се ту показала сва најљепша особина Рјепинове сликарске индивидуалности: на лицу да се види оно што је у души. Рјепин је заиста ненадмашни сликар покрета душних!

Кад је радио историјску слику „Убивство Царевих, сина Ивана Грознога“ сликар се дубоко замислио, тражећи у памети нијансе у боји људске крви. У том моменту једној његовој кћери удари крв на нос. „Требало је — прича он сам — да помажем уставити крв дјетету, а ја, на против, зграбим палету и четкице и станем тражити тоноге крви преносећи је на платно. Сви су се чудили шта радим, а има их од присутних који ми ни данас то не опраштају“. То је било прије шест година.

буду у нашој средини боравили, не обзирајући се на то што постоји нарочити одбор за њихов дочек, јер ће наша општа љубазност и готовост најбоље госте угостити и засладити им боравак међу нама.

Потпуно се надамо да ће Цетињани и овом приликом као вагда доказати како је у Црној Гори на врхунцу познато и у свијету чувено српско гостопримство, а гости наши, искрен љубазан дочек од нас заслужују не само као гости без обзира ко су и шта су, но још као искрена браћа наша, који братску љубав Црној Гори и Црногорцима указују гдје им се год прилика за то укаже.“

Одазивајући се позиву предсједника своје општине, грађанство цетињско одиста је у огромном броју јуче око 5 час. по подне изашло до на крај вароши пред стан војне музике, да дочека госте. Са друма од Бајица, докле су изашли у сусрет гостима многи чланови одбора за дочек, око 7 час. кретала се у бојним редовима непрегледна поворка соколова. Ту их је, на улазу у варош, у име грађанства цетињског на челу одбора за дочек поздравео предсједник општине г. С. Вулегић. Клицању: Живјела Црна Гора! Живјели Црногорци! Живјели Соколови! — није било краја.

Праћени грађанством, а предвођени војном музиком, гости су се кренули кроз главне улице пријестоничке, и пошто је извршено упознавање, разведени су по становима да се одморе од далеког и тешког пута.

(Овације пред Двором.) Синоћ последи 7. час. дошавши у варош, чешки соколови упутили су с војном музиком на челу пред стари Двор. На степенице пред Двором био је изашао Његово Краљевско Височанство Господар са Његовим Краљем. Височанством Књазом Нашљедником и Његовим Височанством Књазом Мирком. У дну степеница били су многи наши великодостојници. Пошто је 300 соколита продефиловало у бојним редовима испред Господара, клицали: На здар!, цијела се поворка зауставила испод степеница, прекрилиши сав пространи простор испред Двора, и тада је предсједник соколита др. Шајнер поздравео на чешком језику веома топло Господара и узвишени Књажевски Дом. Поздравни говор предсједников прекривало је громогласно клицање. Пошто је предсједник завршио, војна музика одсвирила је црногорску химну, коју су гости отворени глави саслушали. По томе је Господар благоволио да поздраве госте са неколико ријечи, завршивши их с ускликом: Живјели соколови! Војна музика је свирала „Хеј Словени!“, коју су пјесму сви саслушали одавајући потребне почаси.

(Банкет у част гостију.) У парку пред Зетским Домом вечерас грађани пријестонички са својом општином на челу дају сјајан банкет у част чешких соколова. На банкету ће учествовати заједно са гостима до 350 лица. Послеје банкета у сали Зетског Дома и пред самим Домом биће играња. Цио простор биће сјајно осветљен. За вријеме банкета и играње свираће војна музика одабране српске и словенске композиције.

(Декорације вароши.) Пријестоница Црне Горе свечано је искићена у част гостију из Чешке, Хрватске и Крањске. Са свију кућа вију се тробојке и барјаци крсташи. Простор око Зетског Дома ванредно је лијепо декорисан зеленилом, грбовима тробојкама. Обелиск изнад че-

Даље су особито познате његове слике: „Искушење“, „Процесија у курској губернији“, „Нихилисти“, „Нијесмо очекивали“, „Избирање царске невесте“, „Шетња по јужној обали кримској“, „Запорошци“, „Дучел“, „Бјежи од мене, сатано!“, „Св. Никола Чудотворац“, „Царевиха Софија Алексијевна у манастиру“ и т. д.

Често пута на његовим сликама можете наћи какву популарну особу која је узета за модел. Тако је нпр. рано преминули приповиједач Гаршин служио сликару, као модел за слику царевиху у композицији „Иван Грозни убица свога сина“.

Зато што осјећа душевни свијет врло јако, и што у ствари мало има душевнога задовољства на земљи — мало је код Рјепина слика које су састављене из веселих мотива.

У литерарном поређењу Рјепин је најближи Толстоју, кога је и сликао небројено пута.

Такви људи уопште и створише више слојеве руске културе.

„П.“

сме биће освијетљен вечерас у разним бојама. У зачељу на балкону изнад улаза у Зетски Дом налази се велика слика Књаза Господара с овим натписом: Вучји До, Онома онома, фундаина, Балканска Царица, Тријемач, Пјесник и Вила, Оногшт, Хајдана, Бар, Арванит, Зета, Нова Кола, а испод слике великим писменима исписано је: **Закон и реформе и Живно!**

Декорације чине на гледаоце најпријатнији утисак

Дочек на Његушима. Дочек чешких соколова на Његушима био је врло срдачан. Готово сви грађани његушки били су изашли у сусрет да дочекају госте, који су приспјели на Његуше јуче у 10 час. прије подне. У упознавању са грађанима, весељу, игри црногорских и чешких кола гости и њихови домаћини провели су на Његушима у најљепшем расположењу, док се нијесу око 2 часа по подне пјешнице кренули за Цетиње, испраћени од грађана његушких далеко изван вароши.

Одликован. Орденом Даниловим V степена одликован је г. Милан Цемовић, учитељ.

Са свечаности на Савини. Један пријатељ из Рисна, посјетилац храмовне цркве манастира Савине, Успенија Богородице, шаље нам ове редове: Као сваке, тако и ове године, на дан 15. августа сакупио се на Савини силан свијет из околних српских крајева Херцеговине, Црне Горе, Боке и Дубровника. На св. литургији чинодјествовало је мјесно свештенство на челу са протопресвитером г. Душаном Васиљевићем, администратором бококорског владичанства. Ову лијепу народну српску свечаност увеличала је својим доласком и учешћем Српска Дубровачка Музика, која је претходно у граду пред општинском зградом, на којој се лепршала српска тробојка, одсвирала неколико лијепих композиција, као: „Српски војник на Косову“, и др. па се отуда кренула Савини. Кад је отпочела да свира музика, у народу је настала права радост. На једној страни музика, на другој се чују класичне српске гусле, а кроз редове се вију црногорско оро и зетско коло, које су водили неколико младих Подгоричана. Пошто је у ноћ окренула олуја, те је Пловидба закаснила, сви гости морали су да остану на Савини цијелу ноћ у најљепшем расположењу. Ту су били у братском загрљају синови слободне Црне Горе са синовима кршине Херцеговине и Боке. Из јутра у 8 час. другог дана дат је знак да Пловидба долази, и тада сви, са музиком на челу, пољубе на пристаниште. Са сузним очима они, који су остли, гледали су своју браћу Црногорце како полазе својим кућама, док се полако и сви нијесу разишли, понијевши и ове године с овог дивног српског сабора и слава најљепше успомене са жељом, да се и до године у здрављу поново виде и састану.

Р. П.

(Велике врућине.) Посљедних дана, последије оног студеног сјеверног вјетра од Велике Госпође, наступиле су праве африканске врућине. Љето хоће да покаже своју моћ пред крај сезоне. Према страним новинама, и у цијелој је Европи велика врућина каква се давно не памти.

(ТРАЖЕ СЕ СТЕНОГРАФИ.) За нашу Народну Скупштину, која ће се према Уставу Црне Горе, састати на Цетињу 18. октобра ове године, траже се два добра извјезбана стенографа, који су вични тијем пословима. Господа компетенти радиће само за вријеме трајања скупштинске сесије, и поред доброг дневног хонорара имаће путне трошкове за долазак у Црну Гору и повратак кући. Ко би желио да се прими ове дужности, нека се обрати писмено с условима и понудама уредништву „Гласа Црногорца“ најдаље до 10. октобра ове године.

ТЕЛЕГРАМИ

(Бечког Кор. Бироа.)

Цариград, 20. августа. Зиновјева очекују ових дана. Неистинита је вијест о његовом опозивању. Порта је дала на знање бугарској влади, да ће, ако Бугарска продужи војно припремање, и Турска исто учинити.

Беч, 29. августа. Књаз бугарски приспнио је из Маријенбада и отпутовао у Софију.

Гродно, 29. августа. Ноћас је бачена бомба на полицију. Рањено је пет лица. Полицајски чиновник

пуцао је на атентатора, ушљед чега се умијешао народ, наваливши на полицију, која је одговорила пуцањем. Неколико лица је лако рањено, а једно тешко.

Тула, 21. августа. На председника суда, Ремцова испалено је осам метака из револвера у његовој вили. Атентатор је умакао.

Варшава, 22. августа. Революционари су извршили атентант на бригадног ђенерала Љуманцова. У Зирардову било је нереди приликом саране једног радника. Војска је пуцала и убила четири лица, а седам ранила.

Петроград, 23. августа. Неосновани су гласови о оставци Трепова. По наредби цареве, ђенерали Штесел и Фок и пуковник Флуг биће изведени пред велики војни суд због предаје Порт-Артура.

Петроград, 24. августа. Очекује се објављење владиног програма, који ће бити попраћен царским указом као гаранцијом, да ће либералне реформе бити уведене, али да ће се у исто вријеме предузимати најоштрије мјере против револуционарног покрета.

Софија, 24. августа. Ноћас ће отпутовати у Књажевац бугарско изасланство, да тамо у име Књаза и владе поздраве српског Краља.

Београд, 25. августа. Краљ је у Великом Градишту тјешо сељаке, да се стрпе ради застоја трговине због затворене границе, јер да ће се он и влада потрудити, да то питање доведу у ред.

Хамбург, 25. августа. Руска влада је тражила од Њемачке, да јој се издају ухапшени нихилисте од којих је један са лађе, при хапшењу, скочио у море и удавио се.

Софија, 25. августа. Бугарска влада послала је у Зајечар, гдје се сада налази Краљ Петар, нарочито изасланство, које га је поздравило у име Књаза и владе.

Градишка, 26. августа. Ђенерал Апел, бивши гувернер Босне и Херцеговине, умро је.

Маријенбад, 26. августа. Краљ Едвард завршио је лијечење и отпутовао је у Енглеску.

Цариград, 26. августа. Нишан ефендија, шеф пресбириа, умро је.

Варшава, 26. августа. Бекер, ђенерални војни гувернер, дао је оставку. Замјениће га ђенерал Олховски.

ПРИВРЕДА И ТРГОВИНА

Примјер истрајности и домишљатости у трговини. Истрајност, домишљатост и умјешност јесу врлине или својства, потребна у раду сваком човјеку и народу, ако кани напредовати. А у трговини, посебно, доносе ова својства особите користи. Ко није чврсте воље да је врстан истрајати ма у каквој незгоди и ко није домишљат, умјешан да вјештим начином доскочи ма каквој неприлици, не може успјети као трговац. Ако и гдје човјеку смета слабићство и неспретност, оно у првом реду шкоди у трговини.

Кад се говори о народима који су први што се тиче истрајности и домишљатости, онда морамо рачунати у те народе и Енглеze. Енглески је живот пун примјера за то. Па како примјери најбоље дјелују на људе, и ми ћемо, ево, изнијети један такав примјер из енглеског живота, а из скорог времена.

Најопаснији конкуренти енглески у трговини постали су Нијемци. Зато Енглези прате будним оком сваки покрет њемачки у трговини и индустрији. Чим опази да су их Нијемци у нечему стигли или претекли, одмах брижљиво истражују узроке томе, па гвозденом вољом настоје, да опет доскоче Нијемцима.

У задње доба опазили су Енглези, како једна врста њемачке памучне робе потискује енглеску памучну робу у Кини. Корак по корак узмичала је енглеска роба и пријетила јој опасност, да ће бити сасвим истиснута из Кине.

Енглески конзул у Кини пошаље комад те њемачке робе у Енглеску, да се истражи, зашто она потискује енглеску робу. Тај узорак њемачке робе проучавали су на једној енглеској школи, па се пронашло, да је узрок њемачком успјеху неки нови начин апретуре те робе (зготовљавање робе као и давање спољашњег лијепог изгледа роби). Енглези одмах послају једног стручњака у Њемачку, да он прокљиви, какав је то строј, којим Нијемци изводе апретуру оне робе, и како се њим ради. Енглеz то и постигне, па су за неко вријеме енглеске фабрике израђивале исти строј, те је енглеска роба опет освојила прво мјесто у Кини.

Шта може боље од овог примјера показати, како се у трговини само умјешношћу и истрајношћу долази до успјеха? Да су људи скрстили руке, изгубили главу, били би их Њемци потиснули са свим.

Нас су потиснули наши противници свуда и у свему, а не само у трговини. Па ипак у нас још има људи који то не само мирно гледају, већ се још чуде, ако се нађе Срба који непрестано истрајно опомињу Србе да се тргну и да се не даду више потискивати.

Практичности, устрајности и умјешности треба, дакле, и Србима трговцима и свима осталим Србима. Кад могу други, зашто не би могли и ми Срби. Ми, на жалост, имамо доста прилике, да се покажемо умјешнима и истрајнима, јер морамо да из темеља дижемо све што је потребно, да један народ буде напредан. Ми требамо само истрајности у овом што смо почели, па се за двадесетак година нећемо морати дивити енглеској, и не знамо чијој још способности, јер ћемо и ми бити равни тима народима не само у трговини, већ у свему, разумије се према својим приликама и снази.

„Привредник“.

Избор мјеста за кошнице. Најподесније је мјесто за пчеланик оно, на коме се пчеле рано у прољеће развију снагом, те се раније и роје, а ушљед тога и више меда наберу, т. ј. гдје буде више радне снаге биће више и меда.

Али пошто снага кошнице зависи од легла, а да се оно што брже развија, и матица више носи, потребна је топлота, то природно је да је за пчеланик најподесније оно мјесто, које је природа заштитила од хладних и оштрих вјетрова.

Мјесто под пчелаником мора бити суво и оцједно а ни у ком случају подводно. Не остављајте кошнице на подводном земљишту особито у прољеће, јер влага која се у то вријеме у изобиљу из земље испарава, увлачи се у кошнице због чега пчеле слабо напредују, и народи задошњавају својим развићем. Љети пак, такво земљиште може бити и од користи особито у жарко доба године.

Треба пазити да пчеланик буде добро заштићен са источне и сјеверне стране. У рано прољеће хладни вјетрови најчешће дувају у овоме правцу, а најбоље је кад вјетар нема приступа ни са које стране, на пчеланик. Има и таквих мјеста која су благодарећи своје топографскоме положају изложена вјетру тако, да на тим мјестима преко цијеле године дува вјетар. Овакве положаје треба у опште избјегавати.

Пропланици у шумама, јаруге и долине су најзаклоњеније од вјетра и најподесније за подизање на њима пчеланика. Ко не располаже мјестом које би било заклоњено од вјетра, тај може вјештачки заклон подићи, ако пчеланик

огради живом оградом, трском или другом каквом било оградом.....

Када сте изабрали одговарајуће мјесто, тада ће се ваше кошнице рано друштвом појачати. Али ово није доста; треба да та снага има шта и сабирати, у противном случају она не представља никакву вриједност.

Дакле друга тачка у овоме питању састоји се у томе: добра паша и по могућству ближе пчеланика. Без обилне паше, прва два услова не вриједи много. Одакле ће бити меда на пчеланику, ако га за пчелаником нема? Пчеле га разумије се не могу набрати ни са голе земље, нити из ваздуха, већ са медоносног биља. Подићи пчеланик на мјесту гдје медоносног биља нема, свеједно је као кад би неко истјерао стадо на пашу, на поораној земљи. Пчеланик може бити добар само на добром мјесту, — на рђавоме мјесту, слабо ће бити и кошнице.

На лошем мјесту кошнице се не могу ни бројно повећати, јер гдје има мало паше за пчеле мало је и ројева, а ако се који и покаже утинуће прекд зиме од глади, пошто неће бити у стању спремити зимницу.

Истина је да пчеле лете на пашу два километра и више ако нема паше ближе, али то већ не ваља. Пчеле које су приморане тако далеко летјети, сјем тога што се не могу толико пута окренути, као кад би паша била ближе, оне из даљине не могу носити ни половину оног терета, колико из близине доносе. Удаљена паша има још једну велику ману, а то је, што се при тако дугом путу страшно сатиру пчеле, особито у прољеће облачне и хладне дане, када их често захвати киша и пљусак. Истина је да пчела празна и без терета ласно може прелетјети и четири километра, али кад се натовари медом и прашком, она се мора неколико пута одмарати докле кући стигне, гдје често пада на земљу не могући од умора погодити у лето од кошнице. Ако овако натоварену пчелу настигне у пољу хладан вјетар, то гдје сједне на одмор тамо се и укочи. Или ако се испријечи облак између пчеланика и пчела које су у пољу, пљусак ће им препријечити повратак и све их помлатити, сјем оних појединих пчела које су се заклоњиле под каквим листићем. Далека паша страшно сатиру пчеле, ушљед чега кошнице јако ослабе и ројење задошњава најмање за 15 дана.

Ништа се слично не дешава са пчелама које имају пашу у близини пчеланика. Чим опази олују, или прве капи кише, оне ће се ласно склонити пошто им је пчеланик близу. И кад је паша у непосредној близини пчеланика пчеле ће се више ројити, више меда накупити, и боље напредовати.

Никада се немојте ослањати на то, што пчеле имају крила и могу да лете далеко, већ подижите пчеланике онамо гдје је обилна паша и по могућству ближе.

О ову главну и основну тачку наши се пчелари највише и гријеше, подижући пчеланике онамо гдје је згодно за њих а не за пчеле.

Најчешће се пчеланици подижу уз кућу, зато што му је пчеланик под руком, а и не помишља на то, могу ли ту пчеле опстати. Другоме се опет донадне какво лијепо мјесто крај шуме или међу цбуњем. Трећи их смјести у винограду или поред куће чувара шуме, како би их овај могао надледати. Ушљед таквог непрактичног избора мјеста за пчеланик резултати испадају врло неповољни, тако да од пчеланика нема никакве користи а чешће тотално пропадне.

Зато препоручујемо да се најприје добро испита околина па тек тада да се подижу пчеланици..... Шуме у прољеће дају пчелама најбољу пашу особито оне у којима расте: лијеска, лоза, ива, трн, дивље воћке, клијен, јавор, граница, дријен и т. д. затим малина и липа; а за овим настаје паша са ливада и њива особито гдје се сије разна људска и сточна храна, која својим цвијетом и пчелама пружа добру пашу, као што је ежда, дјетелина и др. Ако вам испадне за руком да сличну околину нађете, не обраћајте

пажњу, има ли на том мјесту цбуња и дрвећа на које би се привијали ројеви. Дрвеће се може засадити, а док оно стаса, може се побости грање или томе слично. Није такође важна ствар има ли воде, извора или потока у близини пчеланика, овај се недостатак ласно да поправи, ако се на пчеланику намјести поило за пчеле. Једно корито са водом у коме треба набацати гранчица прућа, или камичака да се не би пчеле у води давиле. Вода се по потреби долива и корито се с времена на време опере и очисти. А кад се једном пчеле на поило науче неће никада ни отићи, да је на друго мјесто траже.....

Најпослије, при избору мјеста за пчеланик, треба имати у виду и шљедече: Не подижите пчеланике ни у близини широке ријеке, која се често из свог корита разлије, ни у близини широког језера. У води се много пчела подави, особито кад прелијећу на пашу с ону страну и кад се оптерећене под теретом на пчеланик враћају. Милионима се у води подаве, ако их при повратку настигне јак вјетар или олуја, ушљед чега се радна снага пчеланика преполови. Мјесто удаљено од великих вода, више од једног километра већ није тако опасно. Омање ријеке и баре нијесу ни најмање опасне, јер ове пчеле лако прелијећу.

Не подижите пчеланике у близини шећерних фабрика, фабрика бонбона, пластичарница и свију овим сличних предузећа, која прерађују мед и шећер.

Кад паша прекине, пчеле кидишу на слатке сокове, кроз фабричке прозоре и друге отворе, те тамо у масама смрт нађу...

Не подижите пчеланике ни у близини варошица у којима се баве Јевреји прерадом меда, и ту пчеле могу страдати ако у јесен навуку у кошнице оног нездравог меда, да сем тога хиљадама се подаве и смрт нађу у бурадима и другим судовима.

У осталом пчела је по природи својој дивља и више воли тишину и усамљеност, но друштво.

Подижите пчеланике што даље од других пчеланика, и то тако, да ни ваше пчеле не лете на пашу преко туђих пчеланика, ни туђе пчеле преко нашег. А то за то, што оне пчеле које лете на пашу преко неког другог пчеланика, на падну на овај, док паше у пољу нестане.

ШКОЛСКИ ОГЛАС.

Предавања у Великој К. Ц. Државној Гимназији на Цетињу почињу идуће 1906—7. школ. год. 1. септембра.

У први разред Гимназије примају се они ученици, којима није мање ни више од тринаест година, који су свршили четврти разред основне школе најмање са врло добријем успјехом, а који уз то издржи пријемни испит. Сваки од ових ученика дужан је донијети крштеницу и свједоцбу, без чега се не може примити, а тако исто не може се уписати преко другог, а уписује се само 27, 28, 29. августа од 8—11 прије подне, а последије подне испит истијем од 2—6 сати.

У остале разреде уписују се ученици 30. и 31. августа до подне. Поновни и накнадни испити биће 30. августа последије подне од 2—6.

Послије одређеног за уписивање неће се нико примити.

Сваки нови ученик, који буде примљен, треба да плати четири круне уписнине, а остали по пет круна.

Цетиње, 10. августа 1906.

Зван. 3—3

Управа.

Службени огласи

ОГЛАС. — Јавна продаја непокретности официра Ника Иљова Бољевића, из

Горње Горице, извршиће се дана 5. новембра тек. год. у 3 сата последије подне. Види оглас у 20 броју „Гласа Црногорца“.

Број 366—76—1906.

Горња Горица, 16. августа 1906. год.
Књ. Капетански Суд
Р. 46, Бр. 396, 1,1 Кап. И. Раичевић

ОГЛАС. — Јавна продаја непокртности Мијајла М. Љаковића из Вркута, извршиће се 30. новембра текуће год. Види оглас у 23-ем броју „Гласа Црногорца“ ове год.

К броју 289 ех 1906—IV—216—1906

Пељев-бријег, 10—VII—1906. год.
Р. 40, Бр. 396 а. 1,1 Кап. Павле Илић

ИСПРАВКА. — У 20 броју „Гласа Црногорца“ тек. год. у рубрику „службени огласи“ — у огласу капетанског суда из Горње Горице, од 5. маја 1906. о продаји непокртности оф. Ника И. Бољевића, — у ставу продаја ће се извршити 5. октобра тек. год. учињена је погрешка. Јер требало је ставити 5. новембра да ће се продаја извршити; а не 5. октобра, те се са овим исправља.

К броју 366—76—1906.

Горња Горица, 16. августа 1906.

Књ. Капетански Суд
Р. 79, Бр. 396, б. 1,1 Кап. И. Раичевић

Приватни огласи

Јован Милошевић — Трст

комисионарски посао, трговина на велико у колонијалној роби, драгарији, јужним воћем и т. д.

Имаде везе са највећим свестраним увозним и извозним нијацима: **Све врсте земаљских производа као орахе, вуну, кожу, звијерку, разно медецинално коријење, лишће, бобе, и цвијет** купује за свој властити рачун и прима у комисију — постизава најбоље цијене, кулантна послуга, провизиона стопа умјерена.

П. п. Бр. 86. 23—26.

КО ЖЕЛИ ДОБРО И ЈЕФТИНО КУПИТИ,

пека се обрати мени. Мјесто 150 К само 110 К приврестни котачи (бицикли) модел «Атила» 1906 са јамством годишну дава. За госпође 130 К. Слободно коло са бременањем погом 20 К више Огртачи (гумије) по 6, 7, 8 Кр. Шмаркови 4—5 К. Сви дјелови котача и прибор уз најниже цијене. Употребљени котачи по 65, 70, 80 К Специјални каталог бицикла на захтјев бесплатно. При наручбама 20 К унапријед, остатак уз поузеће (ривалсу).

Умјесто К 40 само К 12. Најфинији, чисто акром. двоструки дурбин, најповији, најбољег састава, са 6 објектива, најбоље квалитете. Модел „Zeus“ за путовање, казалишта и т. д., 144 mm. висок, објективи 43 mm. промјера уз напредну свјетлост, са компасом који ток и речење К 12. Као што је доказано, продано је преко 10.000 комада војени, спортеким клубовима и т. д. Мој велики плустров. каталог прстена, сатова и многих бечких новости бесплатно на захтјев. Наручбе врши једино уз поузеће (ривалсу). Што се не допада, примам натраг и замјењујем или повраћам паре. Протоколис. тргов. Дом

М. Рундбакин Wien IX

Cichtensteinstrasse 23. УТЕМЕЉЕН 1875 г.

П. п. број 350 (1—10)

ЈАВНА БЛАГОДАРНОСТ

Под притиском тешке туге, која нас задеси смрћу нигда нам непрежаљеног брата, односно синовца, рођака и ђевера

† ЈОВАНА М. БЕЋИРА,

који се у вјечност пресели грозном смрћу (самоубиством) на 14. (27.) овог мјесеца у наљештем цвијету своје младости, — 22-гој години свог млађаног живота.

Овим путем сматрамо, на првом мјесту изјавити вјечиту благодарност овомјесном Друштву Срп. Јединству „Ловћен“, ког је покојник члан био, те му је исто сјајни спровод приредило у већој мјери но што братско правило изискива, и са најудостојнијим почастима тијело покој-

никово допратили до срп. прав. гробовишта.

Неизмјерна хвала свештенику брату Русу Е. П. Алексину, који је прочитао опијело над покојником у овомјесној светосавској цркви и дирљивим говором истакао доживотне врдине као и случај смрти младог цокојника.

Хвала у опште свој браћи Србима, као и цијелом грђанству вароши Доугласа, који у великом броју на глас смрти похиташе, да покојника оплачу и до вјечне куће допрате.

Особита хвала члановима варошке музике, који сјајно увеличаше спровод покојников.

И још једном изјављујемо, свима и свакоме вјечиту благодарност, који ма којим било путем изјавише саучешћа у пре-великој нам жалости.

У Доуглас Аласка, (Америка)

17. (30) Јула 1906.

Ожалошћени: брат **Божо М. Бећир**, стриц **Мило**; рођак **Видо** и снаха **Љубица**.
Р. 200, Бр. 391 1,1

ЈАВНА БЛАГОДАРНОСТ

Приликом смрти нашег непрежаљеног сина

† ДРАГА,

који се последије двадесетодневног боловања пресели у вјечност 5. ов. мј. у седмој години млађаног живота.

Сматрамо за свету дужност изјавити нашу вјечиту благодарност никшићском лекару г. Контићу, који је све могуће чинио да нашег сина од смрти спасе.

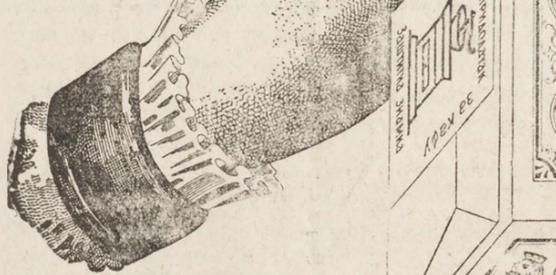
Хвала свакоме ко нам је ма којим путем учествовао у нашој жалости, а особита хвала мојој милој браћи Павковићима и Вражегрмцима, који у великом броју дођоше нашег милога сина братски оплакаше и до вјечне куће испратише.

Биш, 8. августа 1906.

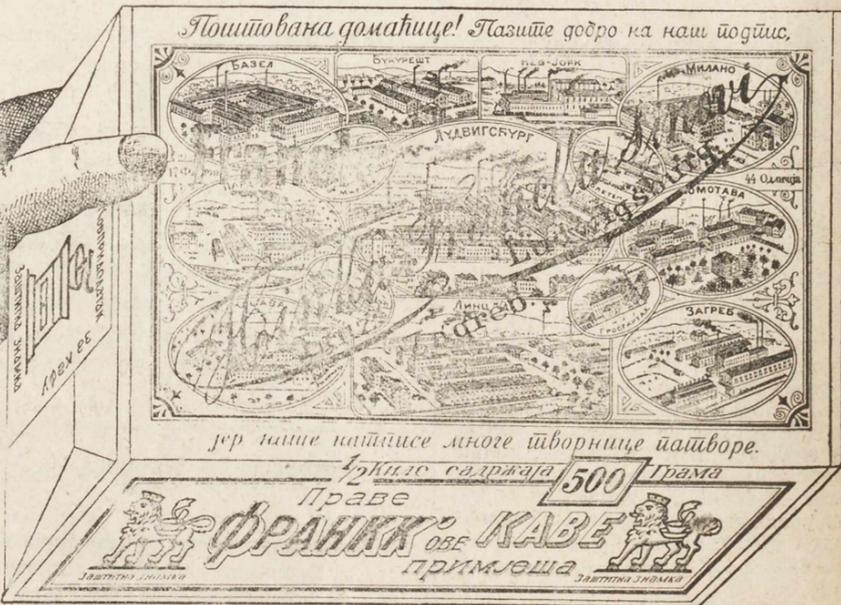
Ожалошћени: отац Капетан **Јован**; мати **Видосава Војводићи** са осталом родбином.

Р. 95, број 393, 1,1.

ДОВОЉНО је
ОД
ПРАВЕ „ФРАНККОВЕ“
примјесе за наву

САМО ПОЛОВИЦУ ТОЛЈНО.

као од других сурогата, јер је права „ФРАНККОВА“ примјеса за наву

1) снажнија, 2) лепша боје, 3) издашнија, дакле 4) јефтинија — 5) притом укуснија и затим још не одвише горка.

За „црну“ каву: на 4 кашике зрна — 1 кашичку „Франкк'ове“ примјесе за наву
„белу“ „ „ 3 кашике зрна — 1 кашичку „Франкк'ове“ „ „ „

№. X 648 O 10 II

П. п.

Број 395.

1—5